

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Cap. IX. Quod breuiter & compendiosè superius dixit, hic fusius exponit, ac
Scripturæ testimonia producit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

nos in sanctis conuersationibus ac pijs
actionibus esse oportet, vt digni habeamur
venturas minas effugere, atque à
dextris Filij Dei stare? Nam hæc iusto- *2. Pet. 3.*
rum statio est: quemadmodum contra *Iusti ad*
miserrima ad sinistram pars peccatori- *dextram*
bus assignata est. Post autem Dominus *Impij ad*
iustos Patris sui benedictos vocans, in *sinistram*
perpetuum regnum introducet. Pecca- *collocato-*
tores autem cum ira & execratione à *buntur.*
suauis & tranquilla facie sua abiectos *Matt. 25.*
(quo nihil grauius & acerbius excogi-
rari potest) ad sempiternam pœnam ab-
legabit.

QUOD BREVITER ET COM-
pendiosè superius dixit, hic fusius ex-
ponit, ac scriptura testi-
monia produ-
cit.

CAPVT IX.

IOSAPHAT autem his ad eum verbis
vsus est: Magnas quasdam & admi-
randas res, magnoque metu ac tremore
dignas mihi, ô homo, narras, siquidem
hæc ita se habent, atque postquam fatis
concesserimus, & in cinerem ac pulue-
rem dissoluti fuerimus, Resurrectio &

E 7 Rege-

Regeneratio futura est, rerumque in vita gestarum, examen ac merces. Verum quo argumento hæc probas? & quoniam modo citrei, quæ nondum oculis perspecta est, auditæ atque intellectæ usque adeo firmam & indubitatam fidem adhibuistis? Nam quæ iam gesta ac re ipsa declarata sunt, etiam si ipsi minimè videritis, at ab ijs, qui ea viderunt, ac memoriæ prodiderunt, audiuistis. Quoniam autem modo de rebus futuris tam magna, & prærimida prædicantes, certam de ijs fidem nacti estis?

Respondit Barlaam: Ex ijs, quæ iam contigerunt, de futuris etiam certam fidem nactus sum. Nam qui hæc prædicarunt, nec vlla in re à vero aberrarunt, verum per signa & prodigia, variasque virtutes sermonibus suis robur conciliarunt, iidem etiam de futuris nos admonuerunt. Quemadmodum igitur hic nihil preposterum ac fictum docuerunt, verum omnia ea, quæ ab ipsis dicta & facta sunt. Sole clarius effulserunt: eodem quoque modo illic verè

Ex præteritis futura discimus.

Ioan. 12.

omnia tradiderunt. Quæ quidem etiam ipse Dominus noster ac herus IESUS Christus, tum sermone, tum opere, confirmavit. Amen enim, inquit, dico vobis, quia venit hora, quando mortui audient

vocari

vocem Filij Dei, & qui audierint, vivent.

Acrursum: Venit hora, in qua omnes qui *Luc. 10.*

in monumentis sunt audient vocem Filij Dei. Et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vite: qui verò mala egerunt, in resurrectionem iudicij. Ac rur-

sum ait: De mortuorum autem resurrectione non legistis, quod dictum est vobis à Deo, dicente, Ego sum Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Iacob: Deus porò mortuorum Deus non est, sed viventium. Vt enim colliguntur ziza *Matt. 24.*

nia, & comburuntur: sic erit in consummatione seculi huius. Mittet Filius Dei Angelos suos, & colligent de regno eius omnia scandala, & eos qui faciunt iniquitatem. Et mittent eos in caminum ignis: illic erit fletus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut Sol in regno Patris eorum. Hac dicens addidit: Qui habet aures audiendi, audiat. His igitur pluribusque alijs verbis Dominus corporum resurrectionem declaravit.

Luc. 8.

Re ipsa autem sermonibus suis fidem astruxit, cum mortuos ad vitam revocavit, ac sub terrestris vitæ suæ catastrophæ Lazarum quendam amicum suum, qui iam quatrìduò mortuus erat, ac fœtebat, è monumento vocavit, *Ioan. 11. Miracula Christi.*

cum-

1. Cor. 16. eumque, qui animam efflauerat, viuum exhibuit. Quia ipse quoque Dominus perfectam, nec iam morti subiectam, resurrectionem auspicatus est: quippe qui morte in carne degustata, triduo post ad vitam redijt, ac mortuorum primogenitus effectus est. Quanquam enim alij quoque à morte ad vitam excitati sunt: morte tamen rursus functi sunt, nec futuræ veræ Resurrectionis imaginem exhibere potuerunt. Solus autem ipse Resurrectionis illius author ac princeps extitit: vt qui immortalis Resurrectione ad vitam redierit.

*Quaratio
ne Christi
sus resur-
gentium
primitia
extiterit.*

Hæc illi etiam, qui ab initio spectatores ac ministri verbi fuerunt, prædicarunt. Ait enim Beatus Paulus, qui non ab hominibus, sed è cælo vocatus est. *Galat. 1. Notum vobis facio, fratres, Euangelium, quod annunciaui vobis. Tradidit enim vobis in primis, quod & accepi, quod Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas, & quod sepultus est, & quod resurrexit, secundum scripturas.*

Rom. 4.

1. Cor. 15. *Si autem Christus predicatur quod resurrexit à mortuis, quomodo dicunt quidam, quod resurrectio mortuorum non est? Nam si mortui non resurgunt, ne Christus quidem resurrexit. Si autem Christus non resurrexit, inanis est fides vestra. Adhuc estis in peccatis.*

in peccatis vestris. Si in hac tantum vita
 sperantes sumus in Christo, miserabiliores
 sumus omnibus hominibus. Nunc autem
 Christus resurrexit à mortuis primitia
 dormientium. Quoniam quidem per ho-
 minem mors, per hominem autem resurre-
 ctio mortuorum. Vt enim in Adam omnes
 moriuntur: ita in Christo omnes viuifica-
 buntur. Et paucis interiectis: Oportet e-
 nim, inquit, corruptibile hoc induere im-
 corruptionem, & mortale hoc induere im-
 mortalitatem. Cum autem mortale hoc in-
 duerit immortalitatem, tunc fiet sermo qui
 scriptus est, Absorpta est mors in victoria.
 Vbi est mors victoria tua? Vbi est mors sti-
 mulus tuus? Destruetur autem prorsus
 ac delebitur mortis potentia, ut quæ
 iam vim suam non exerat, verum deinceps
 hominibus immortalitas, atque
 incorruptibilitas sempiterna conceda-
 tur. Erit igitur, erit, inquam, sine vl-
 la dubitatione mortuorum resurrectio:
 idque certissimè credimus.

Quinetiam rerum in vita gestarum
 examen, ac præmia, & pœnas fore per-
 spectum habemus, in metuendo vide-
 licet aduentus Christi die, in quo cæ-
 li igne soluentur, & elementa ardore
 contabescant, ut Theologi cuiusdam
 verbis utar. Nouos autem cælos, ac no-
 uam

1. Pet. 2.

*Operum
merces as-
seritur in
die iudicij.*

uam terram secundum ipsius promissionem expectamus. Nam quod illic operum præmia & poenæ sint, nihilque omnino bonorum vel malorum negligatur, verum & actionum & verborum, & cogitationum merces recondita sit, ex his Christi verbis constat:

Matt. 10. Quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aqua frigida, tantum in nomine discipuli, non perdet mercedem suam. Ac rursum ex his: *Cum venerit*

Matt. 25. filius hominis in maiestate sua, & omnes Angeli cum eo, tunc sedebit super sedem maiestatis sua, & congregabuntur ante eum omnes gentes, & separabit eos ab inuicem, sicut Pastor segregat oves ab hædis. Et statuet oves quidem à dextris suis, hædos autem à sinistris. Tunc dicet Rex his qui à dextris erunt: Venite benedicti Patris mei: possidete regnum vobis paratum à constitutione mundi. Esuriui enim, & dedistis mihi manducare. Sitiui, & dedistis mihi bibere. Hospes eram, & collegistis me. Nudus, & cooperuistis me. Infirmus, & visitastis me. In carcere eram, & venistis ad me. Cur his verbis utitur, nisi quia beneficia, quæ à nobis in egentes conferuntur, sibi asciscit?

Luc. 12.

*Et alio loco ait: Omnis qui-
cunque confitebitur me coram hominibus,*

confi-

confitebor & ego eum coram Patre meo, qui est in caelis.

En per hæc omnia, ac plura alia, fir- *En rursus*
ma & certa esse bonorum operum præ *habes fir-*
mia declaravit. Quemadmodum etiam *mã mer-*
contra improbarum actionum pœnas *cedem ac*
illic reconditas esse denunciauit, per *præmia*
admirandas scilicet, & eximias para- *bonorum*
bolas, quas ille sapientiæ fons, pror- *operum.*
sus sapienter exposuit. Etenim diuitem *Luc. 16.*
quendam inducit, purpura, & bysso in-
durum, ac quotidie splendide epulan-
tem, tenacem autem atque à misericor-
dia remotum, adeo ut pauperem quen-
dam Lazarum nomine, ad fores suas ia-
centem despiceret, ac ne ipsas quidem
mensæ suæ micæ ei impertiret. Vtroque
igitur extremo vitæ die functo, pauper
quidem ille, atque ulcerosus in Abrahæ
finum delatus est (quo nempe vocabu-
lo proborum virorum sedem declara-
uit) diues contra acerbissimo flammæ
supplicio in inferno addictus est. Ad
quem etiam Abraham his verbis ute-
batur, *Recepisti bona in vita tua: Et La-*
zarus similiter mala. Nunc autem ipse
consolatur, tu verò cruciaris.

Rursum alio loco cælorum regnum
homini regi simile esse ait, qui filio suo
nuptias fecit. Per nuptias porrò futura *Matt. 22.*
lati-

lætitia & claritas indicatur. Etenim ad humiles ac terrenis affectibus imbutos homines verba faciens, ab ijs rebus, quæ ipsis vsitate ac familiares erant, parabolas ducebat: non quod nuptias & mensas in xuo illo esse ostenderet, sed ad eorum crassitiem sese demittens, his vocabulis utebatur, ut futura ipsis perspicua faceret. *Omnes itaque, inquit, rex ille sublimi præconio ad nuptias inuitauit, atque ut bonis illis ad satietatem usque fruerebantur.*

Multi autem eorum, qui inuitati fuerant, ire neglexerunt: verum se ipsos, partim in agris, partim in negotiationibus, partim in vxoribus nuper acceptis occupantes, nuptialis thalami splendore caruerunt. Illis autem sua sponte à

† *Explicatio superioris parabola.*

Nota tu, qui dicis vestem nuptialem esse

suauissima illa lætitia exclusis, alij vocati sunt, atque impletæ sunt epulæ discumbentibus. *Ingressus autem Rex, ut videret discumbentes, vidit illic hominem non vestitum veste nuptiali. Et dixit ei: Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. Tunc Fide q nō dixit Rex ministris: Ligatis pedibus ac manibus eius, tollite eum, & mittite in tenebras exteriores. Illic erit fletus & stridor dentium.* † Per hos porro, qui nuptijs interesse recusarunt, nec ei, à quo vocaban-

cabantur, vilo modo morem gesserunt, *Habebat*
 illi significantur, qui ad Christi fidem *enim ille*
 minimè accurrerunt, verum aut in ido- *fidem. sed*
 lorum cultu, aut in aliqua hæresi persti- *fidē suam*
 terunt. Per eum autem, qui veste nup- *malis ope-*
 tijijs consentanea carebat, is demum in- *ribus pol-*
 telligitur, qui fide quidem præditus *luerat, &*
 fuit, cæterum spirituales vestem impu- *ideo regno*
 ris flagitijs conspurcauit, meritoque *Dei fuit*
 proinde a nuptialis thalami læticia sub- *exclusus.*
 motus est. *Matt. 25.*

Quin aliam quoque huiusmodi pa-
 rabolam eodem pertinentem attulit,
 propositis nimirum decem quibusdam
 Virginibus, quarum quinque pruden-
 tes erant, & quinque fatuæ. Quæ qui-
 dem fatuæ acceptis lampadibus suis
 non sumpserunt oleum secum, pruden-
 tes autem sumpserunt. Hoc autem loco *Oleū quid*
 per oleum probarum actionum posses- *significet.*
 sionem significavit.

Media autem nocte, inquit, clamor
 factus est; Ecce sponsus venit, exite ob-
 uiam ei. Porro per mediam noctem diei
 illius incertitudinem indicavit: Tunc
 surrexerunt omnes Virgines illæ: & quæ
 parata erant, exierunt obviam sponso. &
 intrauerunt cum eo ad nuptias, & clau-
 sa est ianua. Quæ autem imparatæ e-
 rant (quas etiam idcirco non abs re-
 stul-

stultas appellauit) cū lampades suas
extingui perspicerent, ad oleum emen-
dum sese contulerunt. Posteaque clau-
sis iam foribus accedentes, clamabant,
dicentes, *Domine, Domine, aperi nobis.*
Ipse autem respondens dixit eis, Amen dico
vobis, nescio vos. Ex his omnibus perspi-
cuè constat, improbis actionibus atque
adeo sermonibus, ipsisque etiam cogi-
tationibus, suam esse mercedem con-
stitutam.

Matt. 12. Dixit enim Saluator: *Dico vobis,*
quod omne verbum otiosum, quod lo-
cuti fuerint homines, reddent de eo ra-

Matt. 10. *tionem in die iudicij. Ac rursus: Ve-*
Cogitatio stri verò & capilli capitis omnes nume-
nū bonarū rati sunt. Quo scilicet loco per capil-
merces. los minutissimas etiam consideratio-
nes, animique cogitationes significa-
uit. Consentanea autem his quoque

Hebr. 4. beatus Paulus tradit. *Verus est, inquit,*
sermo Dei, & efficax, ac penetrabilior om-
ni gladio ancipiti, & pertingens vsque ad
diuisionem animæ & corporis, spiritus
quoque & compagum ac medullarum, &
discretor cogitationum & intentionum
sordis, & non est vlla creatura inuisibilis
in conspectu eius. Omnia autem nuda &
aperta sunt oculis eius, ad quem nobis est
sermo.

Hac

Hæc etiam Propheta longis ab hinc temporibus, Spiritus sancti gratia illustrati, apertissimè nunciauerunt. Ait enim Esaias: Ego opera illorum noui, *Esa. 65.*
 & reddam eis. Ecce venio, ut congregem omnes gentes & linguas: & venient, & videbunt gloriam meam: & erit calum nouum, & terra noua, qua ego faciam manere coram me. Et veniet omnis caro, & adorabit me in conspectu meo, dicit Dominus: Et exhibunt, & videbunt cadauera hominum, qui prauaricati sunt in me. Nam vermis eorum non morietur: & ignis eorum non extinguetur. Et erunt vsque ad satietatem visionis omni carni. Ac rursus de die illo ait: Et inuoluetur calum sicut liber, *Esa. 13.*
 omnes stelle cadent sicut folium de vinea. Ecce enim dies Domini venit plenus furore & ira, ad ponendam terram in solitudinem, & peccatores eius conterendos ex ea. Quoniam stelle cali & splendor earum non expandent lumen suum. Et obtenebrabitur Sol in ortu suo, & Luna non splendebit in lumine suo. Et quiescere faciam superbiam infidelium, & arrogantiam fortium humiliabo. Ac rursus ait: *Esa. 5.*
 Ve qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, & quasi vinculum plaustris, peccatum. Ve qui dicitur

dicitur

dicitis malum bonum, ponentes amarum
 in dulce, & dulce in amarum. Va qui
 potentes estis ad bibendum vinum, & vi-
 ri fortes ad miscendam ebrietatem. Qui
 iustificatis impium pro muneribus, & iu-
 stitiam iusti aufertis ab eo. Qui declina-
 tis iudicium pauperum, & diripitis sub-
 stantiam egenorum. ut sit vobis Orphanus
 in pradam. Et quid facietis in die visita-
 tionis? Et ad quem confugietis in auxi-
 lium? & ubi derelinquetis gloriam ve-
 stram, ne in visitationem incidatis? Pro-
 pter hoc, sicut deuorat stipulam lingua
 ignis, & calor flamma exurit: sic radix eo-
 rum quasi fauilla erit, & germen eorum
 ut puluis. Abiecerunt enim legem Domini
 exercituum, & eloquium sancti Israel bla-
 sphemauerunt.

Soph. i.

Eodem accedit quod ait alius Pro-
 pheta: Iuxta est dies Domini magna &
 velox nimis. Vox diei Domini amara: tri-
 bulabitur fortis. Dies ira dies illa, dies tri-
 bulationis & angustia, dies calamitatis &
 miseria, dies tenebrarum & caliginis, dies
 nebula & turbinis, dies tuba & clangoris
 super ciuitates munitas, & super angulos
 excelsos. Et tribulabo malignos, & ambu-
 labunt ut caci, quia Domino peccauerunt.
 Et effundetur sanguis eorum sicut humus,
 & corpus eorum sicut stercora. Sed & ar-
 gentum

gentum eorum, & aurum eorum, non poterit liberare eos in die furoris Domini. In igne Zeli eius deuorabitur omnis terra, quia consummationem cum festinatione faciet cunctis habitantibus terram. Insuper etiam David Rex & Propheta ad hunc modum clamat: Deus manifestè *Psal. 49.*
 ueniet, Deus noster, & non silebit. Ignis in conspectu eius exardescet, & in circuitu eius tempestas valida. Aduocabit calum desursum, & terram discernere populum suum. Ac rursus. Exurge Deus, in *Psal. 77.*
 quit, & iudica terram: quoniam cogitatio hominis constabitur tibi. Ac rursus: Tu reddes unicuique iuxta opera sua. Complura autem etiam alia huiusmodi, tum Psalmista, tum omnes Prophetæ diuino Spiritu edocti, de futuro iudicio ac mercede prædicarunt. Quorum sermones Saluator quoque certissime confirmans, nos mortuorum resurrectionem, rerumque in uita gestarum mercedem, atque immortalam futuri seculi vitam credere docuit.

* * *